НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 48-254-04-49
Дата 06 / 12 2022

58
17

ЧРЕЗ

Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ОСМОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-Н ПЕТЪР ЧОБАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ОТНОСНО

Второ гласуване на Закон за продължаване действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. № 48-202-01-25

Уважаеми г-н Председател,

На основание чл. 80, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание предлагаме изменения и допълнения в приетия на първо гласуване Закон за продължаване действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. № 48-202-01-25, внесен от Министерски съвет на 01.11.2022 г., както следва:

1. **В Преходните и заключителните разпоредби се създава нов § 35.:**

§ 35. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния

съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г., бр. 79 от 2019 г., бр. 13, 28, 44, 64, 104, 107 и 109 от 2020 г. и бр. 25, 51, 58 и 62 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 163, ал. 10 се изменя така:

"(10) Със съгласието на майката след навършване на 6-месечна възраст на детето, отпускът по ал. 1 за остатъка до 410 дни може да се ползва вместо нея от бащата или от един от родителите на майката или на бащата, когато работят по трудово правоотношение.

2. В чл. 164б, ал. 2 се изменя така:

"(2) Когато детето е осиновено от съпрузи, отпускът по ал. 1 със съгласието на осиновителката може да се ползва вместо нея от осиновителя или от един от родителите на осиновителката или на осиновителя след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст, когато работят по трудово правоотношение."

2. Следващите параграфи се преномерират.

3. Текстът на първоначалния § 37 (нов § 38) се изменя така:

„§ 38. Законът влиза в сила от датата на обнародването му в „Държавен вестник" с изключение на т. 1 от § 4, чл. 4а, ал. 2 от § 5, чл. 26а, ал. 5 и 6 от § 13, § 17, § 24, § 26 и т. 1 от § 31, които влизат в сила от 1 януари 2024 г. и § 35, който влиза в сила от 1 януари 2023 г. "

МОТИВИ

С предложеното допълнение на Закон за продължаване действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. № 48-202-01-25 („Законът") се цели намаляване на икономическата несигурност и повишаване на икономическата активност сред младите семейства в България чрез въвеждане на изменение в Кодекса на труда.

С настоящите предложения се въвеждат промени, с които да се приобщи еднакъв подход спрямо лицата, имащи право на отпуск поради бременност, раждане или осиновяване и отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, съответно отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст, и да се облекчи режимът, при който този отпуск може да се ползва от родителите на майката или бащата, съответно на осиновителите.

В действащата нормативна уредба на Кодекса на труда Законодателят обвързва възникването на правото на отпуск за родителите на майката или бащата, съответно на осиновителите, с изпълнението на усложнен фактически състав, включващ като предпоставка бащата (или осиновителят) да е неизвестен или да е починал. Това ограничение поставя редица пречки пред лицата в най-активна икономическа възраст, които желаят да се завърнат на работа след навършването на 6-месечна възраст на детето, съответно изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване, да упражнят това свое желае. Съшевременно липсата на места в яслите в големите градове се отразява на професионалната реализация, заетостта и доходите на младите семейства в България и е сред основните причини за тяхната ниската икономическа активност. Облекчаването на този режим ше улесни достъпа до пазара на труда на родители, които отглеждат деца на възраст от 0 до 5 години.

С предложените изменения в Кодекса на труда се регламентира отпускът поради бременност, раждане или осиновяване и отпускът за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, съответно отпускът при осиновяване на дете до 5-годишна възраст, да може да се ползва от родителите на майката или бащата, съответно на осиновителите, единствено въз основа на изрично представено съгласие, като се запазва правопораждашата предпоставка за навършване на 6-месечна възраст на детето, съответно изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване. По този начин интересите на детето в неговата най-ранна възраст или на етапа на ранна адаптация към семейната среда на осиновителите са зашитени, като съшевременно се позволява на работешите родители (осиновители) по техен избор да запазят равнишето на трудовата си и икономическа активност, заетост и доходи или да си намерят работа.

Предложените промени не налагат разходването на допълнителни финансови средства и не оказва пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

ВНОСИТЕЛИ:

Асен Василев
Венко Николов Сабрутев
Венелина Нешова-Анчова
Стоян Гергиев
Калин Каменов
Калоян Методиев
Иванчо Шотев
Татяна Султанова
Христо Алексиев
Владимир Табутов
Радослав Рибарски
Христо Петров

Денница Симеонова
Мариан Горзилса